

Stopt de overheid verpaarding en vertuining platteland?

nieuws

Niet de herbestemming naar natuur is de grootste bedreiging voor het landbouwareaal in Vlaanderen maar wel vertuining, verpaarding en niet-agrarische economische activiteit op het platteland. Dat kaart Wilfried Vandaele (N-VA) aan in het Vlaams Parlement, en hij vraagt zich af of er geen regelgeving moet komen die deze transformaties afremt om de ruimte voor professionele landbouw gaaf te houden. Groen-parlementslid Bart Caron schrikt ervan dat op een derde van alle weiden geen koeien maar paarden grazen. Hij vindt dat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen paal en perk moet stellen aan het toenemend recreatief gebruik van landbouwgrond. Volgens minister Schauvliege is het een terechte bezorgdheid maar beleidsmatig moeilijk te sturen.

11 MEI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:35

Lees meer over:

platteland

ruimtelijke ordening

Niet de herbestemming naar natuur is de grootste bedreiging voor het landbouwareaal in Vlaanderen maar wel vertuining, verpaarding en niet-agrarische economische activiteit op het platteland. Dat kaart Wilfried Vandaele (N-VA) aan in het Vlaams Parlement, en hij vraagt zich af of er geen regelgeving moet komen die deze transformaties afremt om de ruimte voor professionele landbouw gaaf te houden. Groen-parlementslid Bart Caron schrikt ervan dat op een derde van alle weiden geen koeien maar paarden grazen. Hij vindt dat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen paal en perk moet stellen aan het toenemend recreatief gebruik van landbouwgrond. Volgens minister Schauvliege is het een terechte bezorgdheid maar beleidsmatig moeilijk te sturen.

Verpaarding en vertuining leggen een bijkomende ruimtelijke druk op het landbouwgebied. Telkens wanneer een landbouwbedrijf stopt, creëert het een potentiële locatie voor nieuwe residentiële ontwikkelingen. De landbouwgronden rond deze nieuwe zonevremde woningen worden vaak gekocht door de eigenaars en ingenomen als tuin of hobbyweide. “Er is niets wat het omzetten van landbouwgrond naar tuin of hobbyweide in de weg staat”, geeft Vlaams minister Joke Schauvliege toe. Zij noemt het een “terechte bezorgdheid” van volksvertegenwoordiger Wilfried Vandaele (N-VA).

Vandaele ondervroeg de minister over de kwestie in de commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement. Het is het parlementslid niet ontgaan dat er in de jaarlijkse perceelsregistratie door landbouwers meer hectaren verdwenen (43.000 ha in de periode 2000-2010) dan planologisch is omgezet in een andere bestemming (19.600 ha tussen 1994 en 2012). Hij concludeert daaruit dat andere ontwikkelingen dan een herbestemming naar natuur in belangrijke mate verantwoordelijk zijn voor de afname van het landbouwareaal, en benoemt ze ook. Het gaat om vertuining, verpaarding en zonevremde economie op het platteland.

Transformaties die ook zorgen voor een stijging van de grondprijzen. Het fenomeen lijkt nog toe te nemen want, anders dan in

Frankrijk, is er in Vlaanderen geen (semi-)overheidsinstantie met een voorkooprecht op landbouwgrond om deze gronden voor te behouden voor professionele landbouw.

Specifiek voor verpaarding zijn er cijfers voor 2009 beschikbaar door een studie. Toen waren er zo'n 140.000 paarden die 69.300 hectare weiland begrazen. "Een derde van de weilanden wordt dus ingenomen door paardenhouderij en niet door professionele landbouw", motiveert Vandaele zijn bezorgdheid over de beschikbare ruimte voor professionele landbouw. De overheid legt particulieren die landbouwgrond omzetten naar een hobbyweide geen strobreed in de weg. Voorlopig toch nog niet want op de suggestie van Vandaele om regelgevend op te treden, antwoordt minister Joke Schauvliege: "In het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen willen wij een duidelijker visie op deze transformaties in het agrarisch gebied formuleren. Ook regelgeving kan eventueel een oplossing bieden, maar ook daarover zullen we eerst binnen de Vlaamse regering van gedachten wisselen."

De eindnota's van werkgroepen over de opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stellen Wilfried Vandaele allerminst gerust. "Er wordt onder meer gepleit voor extra mogelijkheden voor herbestemming van leegstaande hoeves. Als men nog soepeler wil zijn dan vandaag al het geval is, gaan we de situatie niet verbeteren maar slechter maken en de druk op landbouwgronden verhogen en de grondprijzen de hoogte injagen." Voor Bart Caron (Groen) is het een uitgemaakte zaak dat vertuining en verpaarding van landbouwgrond tegengegaan moeten worden. "De mensen die een recreatieve functie aan landbouwgrond willen toewijzen, zijn meestal financieel krachtiger dan jonge starters in de landbouw. De verschillen in de cijfers tussen de aangiftes wat voor landbouw wordt gebruikt (685.000 ha) en de ruimtelijke bepalingen (768.000 ha) beginnen extreem groot te worden. 69.000 hectare paardenweiden is een immense oppervlakte."

Namens sp.a windt ook Bruno Tobback er geen doekjes om: "Je kunt niet elke morzel landbouwgrond verdedigen tegen de ene functie (natuur, *nvdv*.) en je schouders ophalen wanneer dezelfde grond verdwijnt voor een andere bestemming. Ruimtelijke ordening is een discussie over openbaar belang. Dit gaat over wie gebruik kan maken van de beperkte oppervlakte grond die we hebben." Lydia Peeters (Open Vld) wijst haar collega's erop dat herbestemming niet noodzakelijk negatief is. "Een hondenasiel plaats je niet in het midden van een centrum. En bij de inrichting als paardenweide of tuin blijft de open ruimte behouden. We moeten de transformatie niet nog meer aan banden leggen." In het agrarisch gebied moet er in de eerste plaats ruimte zijn voor de zone-eigen activiteit. Daarom suggereert Tinne Rombouts (CD&V) om landbouwers te bevoordelen inzake grondgebruik. Vlaams minister Joke Schauvliege onthoudt uit de discussie dat er een grote politieke consensus is over de bevoorrechte plaats van beroepslandbouw in het agrarisch gebied. "We zullen een aantal instrumenten moeten ontwikkelen om grond voor landbouw te kunnen vrijwaren. In het najaar doen we voorstellen om de pachtwet te hervormen. Dat zal een flankerend instrument zijn om het agrarisch gebied beter ter beschikking te stellen voor beroepslandbouw."

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra